

11. Lupenko, Yu.O., Dem'ianenko, M.Ya., & Kisil', M.I. et al. (2012). *Strategic directions of investment support of the development agriculture of Ukraine for the period up to 2020*. Yu.O. Lupenka, M.I. Kisilia (Ed.). Kyiv: NNTs IAE.
12. Statystyka zovnishn'oho sektoru [External sector statistics]. *bank.gov.ua*. Retrieved from <https://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=-36693528> [in Ukrainian].
13. Yak zminylysia biudzhetni vytraty derzhavy za ostanni 7 rokiv. Vid 21.09.2018r. [How has the budget expenditures of the state changed over the past 7 years. From 09.21.2018 h.]. *epravda.com.ua*. Retrieved from <https://www.epravda.com.ua/cdn/cd1/2018/09/yak-zminylys-biudzhetni-vytraty-derzhavy-za-ostanni-sim-rokiv/index.html> [in Ukrainian].

Svetlana Frunza, Associate Professor, PhD in Economics (Candidate of Economic Science)
Central Ukrainian National Technical University, Kropyvnytskyi, Ukraine

Analysis of the Formation of Investment Sources in Agriculture of Ukraine: Problems and Ways of Effective Use

The purpose of the article is to analyze the current state of formation of investment sources in the field of agrarian industrial complex.

Effective reform of the economy, possible on the basis of intensification of investment activity, increase of investment volume, use of all sources of investment. Own sources are not enough, and borrowed and borrowed are the task of investment development of the agrarian sector. The main areas of investment of agricultural institutions are: land and infrastructure. Financial instruments include: bank lending, investments, agrarian receipts, commodity loans, bill financing.

The main causes of the weakness of the mechanism of state support to agrarian enterprises are the imperfection of the mechanisms for obtaining and distributing budget funds and violation of budgetary discipline during their use. Changing the mechanism of allocation of funds from the state budget, cumbersome, belated approval and constant change during the year cause untimely receipt of state financial support, ineffective use and return at the end of the year to the state budget.

The macroeconomic factors that caused the depressive nature of the development of agrarian enterprises are: reduction of their own investment sources of producers due to increased price disparities and depreciation of investment resources under inflation, reduction of state investment support, not compensated by their own and attracted sources of investment financing; the deterioration of access to credit, the growth of non-payment, the breach of economic ties, the deterioration of material and technical supply, etc. A significant source is the attracted funds from the state, as well as non-state institutions, in addition to foreign investments.

investments, investment process, government control, sources of investing, attracted investments, foreign direct investment, capital investments

Одержано (Received) 12.12.2018

Прорецензовано (Reviewed) 18.12.2018

Прийнято до друку (Approved) 20.12.2018

УДК 336.71

JEL Classification: E55, G21

DOI: [https://doi.org/10.32515/2663-1636.2018.1\(34\).206-213](https://doi.org/10.32515/2663-1636.2018.1(34).206-213)

М.А. Славкіна, асп.

Класичний приватний університет, м. Запоріжжя, Україна

Теоретичний зміст економічної безпеки банківського сектору національної економіки України

У статті уточнено теоретичні аспекти, що становлять методичні засади економічної безпеки банківського сектору. Досліджено питання державного регулювання банківського сектору національної економіки та його наслідки, а також питання щодо самої можливості застосування поняття «економічна безпека банківського сектору» на тлі популярності фінансового висвітлення його суті. Встановлено відмінності між поняттями «фінансова безпека» та «економічна безпека», що дало змогу обґрунтувати уточнення визначення поняття «економічна безпека банківського сектору». Проведено аналіз найістотніших факторів впливу на економічну безпеку банківського сектору, в результаті чого визначено основні загрози, що здійснюють негативний вплив на її рівень.

економічна безпека, банківський сектор, національна економіка, ризики, понятійний апарат, фактори впливу

© М.А. Славкіна, 2018

М.А. Славкина, асп.

Классический частный университет, Запорожье, Украина

Теоретическое содержание экономической безопасности банковского сектора национальной экономики Украины

В статье уточнены теоретические аспекты, составляющие методические основы экономической безопасности банковского сектора. Исследованы вопросы государственного регулирования банковского сектора национальной экономики и его последствия, а также вопрос о самой возможности применения понятия «экономическая безопасность банковского сектора» на фоне популярности финансового освещения его сути. Установлены различия между понятиями «финансовая безопасность» и «экономическая безопасность», что позволило обосновать определение понятия «экономическая безопасность банковского сектора». Проведен анализ существенных факторов влияния на экономическую безопасность банковского сектора, в результате чего определены основные угрозы, которые оказывают негативное влияние на ее уровень.

экономическая безопасность, банковский сектор, национальная экономика, риски, понятийный аппарат, факторы влияния

Постановка проблеми та її актуальність. Для розвитку вітчизняного банківського сектору існує багато загроз, які пов'язані з дією внутрішніх та зовнішніх чинників. На деякі зовнішні чинники може впливати лише Національний банк України, як регулятор. Комерційні банки мають лише пристосовуватись до зовнішніх змін. При цьому зовнішні загрози можуть суттєво вплинути не лише на банківський сектор, але й на економіку країни взагалі. Захист банківської системи від негативного впливу зовнішніх факторів є передумовою для сталого розвитку економіки України. Останнім часом спостерігається тенденція до скорочення кількості банківських установ та збільшення кількості націоналізованих банків. З одного боку, це вказує на те, що держава піклується про розвиток банківської системи, надаючи підтримку фінансовим установам. З іншого боку, державне втручання породжує нерівність суб'єктів ринку шляхом вибіркового рефінансування, що створює умови для «ручного» управління ринком. Таким чином, безпека банківського сектору залежить не лише від різного роду геополітичних впливів, які важко передбачити та уникнути, але й від управлінських рішень владних структур. Вагомість банківського сектору для функціонування національної економіки робить дослідження його економічної безпеки своєчасним та актуальним.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Слід відмітити, що питання економічної безпеки різних сфер національної економіки знаходиться у центрі уваги багатьох наукових шкіл та окремих науковців. Економічна безпека національної економіки в цілому досліджувалась такими вітчизняними вченими, як Н. Борецька, І. Бабець [1], З. Варналій, Т. Воронкова, З. Гбур, Т. Гордієнко, І. Грищенко, М. Денисенко, Х. Мандзіновська, А. Мельник, О. Новікова, О. Ольшанська, Є.Свіридов [12], В. Третяк, В. Федоренко, Т. Цвігун, І. Яремко та інші. У своїх працях вчені досліджують, яким чином світові кризи та геополітичні зміни впливають на безпеку національної економіки. Дискусійними лишаються, порушені ще за часів Дж. Кейнса, питання державного регулювання економіки та його наслідків. Вчені погоджуються з необхідністю захисту та підтримки вітчизняного виробника товарів і послуг, але як саме має виглядати ця підтримка одностайної відповіді немає.

Що ж до економічної безпеки банківського сектору, то цю проблему у своїх працях розглядали такі науковці, як О. Барановський [2], С. Васильчак, О. Васильчишин [3], Р. Вовченко [4;5], О. Дмитрова, Н. Дудченко [6], Ю. Кіржецький, К. Маменко [13], Ю. Ніколаєнко, А. Ткаченко [13] та інші. Більшість праць зазначених науковців присвячена визначенню поняття «економічна безпека банківського сектору» та класифікації ризиків, які можуть становити загрозу для сталого розвитку банківської системи. При цьому слід відмітити, що дискусійним є питання щодо самої можливості застосування поняття «економічна безпека банківського сектору». Так, переважна

більшість науковців, що досліджують проблему банківської безпеки, акцентують увагу саме на фінансовій безпеці, а не на економічній. Вважаємо, що дискусійні питання, які стосуються теоретичних аспектів економічної безпеки банківського сектору мають бути досліджені більш глибоко.

Постановка завдання. Метою статті є уточнення теоретичних аспектів, що становлять методичні засади економічної безпеки банківського сектору. Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити наступні завдання: встановити відмінності між поняттями «фінансова безпека» та «економічна безпека»; уточнити визначення поняття «економічна безпека банківського сектору»; визначити основні загрози, що впливають на безпеку банківського сектору України.

Виклад основного матеріалу. Спираючись на дослідження провідних науковців України, спробуємо сформулювати основні відмінності між поняттями «економічна безпека» та «фінансова безпека», а також визначити випадки, у яких ці дві категорії застосовуються. Результати проведеного дослідження наведено у табл. 1.

Таблиця 1 - Відмінності понять «економічна безпека» та «фінансова безпека»

Назва критерію диференціації	Економічна безпека	Фінансова безпека
За цілісністю поняття	Відображає цілісну економічну категорію	Є складовою економічної безпеки
За широтою поняття	Широкі поняття, що поділяється на певні складові й характеризується багатоаспектністю	Вузькі поняття, що має чітку спеціалізацію
За системою управління	Є об'єктом державної економічної політики (макрорівень), регіональної економічної політики (мезорівень) або загальної економічної політики підприємства (мікрорівень)	Є об'єктом грошово-кредитної, валютної, податкової та бюджетної політики держави (макрорівень); податкової та бюджетної політики регіону (мезорівень); фінансового менеджменту (мікрорівень)
За об'єктом захисту	Економіка країни (регіону, підприємства) в цілому та її елементи	Фінансова система країни, регіону, підприємства
Мета захисту	Забезпечення сталого розвитку економіки країни, певного регіону або підприємства	Забезпечення фінансової стійкості та прибутковості суб'єктів господарювання
За механізмом регулювання	Економічний механізм	Фінансовий механізм

Джерело: складено за [2; 3; 5; 6; 13]

З табл. 1 бачимо, що «економічна безпека» та «фінансова безпека» не є тотожними поняттями. Незважаючи на те, що О. Васильчишин вважає, що для банківського сектору доцільніше вживати термін «фінансова безпека», а не «економічна» [3, с. 9], у нашому дослідженні будемо вживати саме поняття «економічна безпека банківського сектору». Далі розглянемо кілька існуючих тлумачень цієї категорії та уточнимо її.

На думку науковців [15], «економічна безпека національної економіки» являє собою системне поняття, яке представлене сукупністю взаємозв'язків між елементами національної економічної системи та загрозами, що здатні викликати зміну їх властивостей і яка формується відповідно до інтересів держави та спрямована на досягнення збалансованого стану економічної системи та її сталого розвитку [15, с. 29].

З цього визначення стає зрозумілим, що основними двома складовими економічної безпеки є система, що потребує захисту, та загрози, які здатні порушити збалансованість розвитку системи.

І. Бабець зазначає, що на систему діють не лише зовнішні та внутрішні чинники, а й внутрішньосистемні зміни, що здатні негативно вплинути на якість системи, а тому управління системою має базуватися на критеріях економічної безпеки її розвитку [1, с. 35]. Таким чином, І. Бабець обґрунтовує тезу щодо можливості саморушення системи, навіть за умови відсутності будь-яких негативних впливів ззовні.

На думку Є. Свірідова економічна безпека банківської системи – це визначена сукупність умов, які роблять неможливим погіршення фінансового стану комерційних банків, попереджають порушення відповідного порядку функціонування банківської системи, сприяють збереженню ліквідного стану активів, відтворенню капіталу тощо [12, с. 187]. У даному визначенні автор підкреслює переважно превентивну функцію безпеки, хоча в неї є й інші функції, зокрема контроль, забезпечення розвитку системи, створення умов для співробітництва тощо.

О. Барановський підкреслює взаємопов'язаність економічної безпеки банківського сектору та окремої установи. Він наголошує, що на рівні банківського сектору здійснюється контроль, який забезпечує Національний банк України. А на рівні банку безпечні умови функціонування створюються керівництвом на підставі існуючої нормативно-правової бази та внутрішніх положень [2, с. 22]. При цьому О. Барановський розглядає не вузьке поняття «економічна безпека банківського сектору», а вдається до складного аналізу категорії «безпека банківської сфери», висвітлюючи багатоаспектність та значущість цього терміну [2].

Вовченко Р. зазначає, що вивчати безпеку банківського сектору можливо у різноманітних аспектах: правовому, соціальному, економічному, організаційному, технічному, психологічному, інформаційному та інших. При цьому найважливішим він вважає саме економічний аспект [5, с. 28]. В умовах розвитку сучасних технологій не можна применшувати значення інформаційної та технічної безпеки банківського сектору, якими, на нашу думку, також забезпечується економічна безпека.

Більшість існуючих досліджень економічної безпеки банківського сектору є фрагментарними. У нормативно-правових актах також немає чіткого визначення цієї категорії. Так, у прийнятому Законі України «Про національну безпеку України» від 21.06.2018 № 2469-VIII немає визначення поняття «економічна безпека України» та й жодних заходів щодо її забезпечення не представлено [9]. Хоча, безперечно, економічна безпека є складовою національної безпеки, особливо в сучасних умовах глобалізації.

При цьому у Стратегії національної безпеки України, яка була затверджена ще у 2015 р., про необхідність забезпечення економічної безпеки зазначається [14]. Дослідивши шляхи забезпечення економічної безпеки (деолігархізація, демонополізація, створення найкращих у Центральній і Східній Європі умов для інвесторів тощо), робимо висновки, що цей документ носить суто декларативний характер. Жодних конкретних кроків щодо досягнення зазначених цілей ні в цьому, ні в інших нормативно-правових актах не визначено.

У Законах України «Про банки і банківську діяльність» від 07.12.2000р. № 2121-III [7] та «Про Національний банк України» від 20.05.1999р. № 679-XIV [8], які регламентують діяльність банківського сектору, також не дається тлумачення поняття «економічна безпека». При цьому в обох нормативно-правових актах наводиться перелік контролюючих та регулюючих заходів, що мають здійснюватися банками самостійно та Національним банком з метою управління банківським ризиком.

Спираючись на вищенаведені визначення, пропонуємо таку дефініцію категорії «економічна безпека банківського сектору»: забезпечення стану захищеності

банківського сектору державою, Національним банком та кожною установою самостійно шляхом виявлення, попередження та усунення зовнішніх та внутрішніх загроз, і створення умов для сталого розвитку банківської системи.

Пропоноване визначення, на відміну від існуючих, чітко визначає суб'єктів економічної безпеки та підкреслює важливість не лише забезпечення стану захищеності банківського сектору у певний період, але й вказує на пролонгацію заходів безпеки з метою створення умов для сталого розвитку банківської системи.

Акцентуючи увагу на загрозах, що перешкоджають безпечній діяльності банківського сектору, слід окремо виділити ризики пов'язані з використанням сучасних технологій, що, з одного боку, підвищують якість та швидкість надання послуг, а, з іншого, підвищують рівень економічної небезпеки банку. Так, завдяки існуванню мережі Інтернет та інтернет-банкінгу внутрішні банківські мережі стають вразливими щодо втручання сторонніх осіб.

У 2017 році сталась масштабна хакерська атака на велику кількість державних установ, банків та підприємств. Хакер поширив вірус Petya і вимагав від своїх жертв перевести на його електронний гаманець Bitcoin у сумі доларового еквіваленту 300 \$ [16]. Незважаючи на те, що сума, яку запросив хакер була незначною, цей інцидент показав вразливість інформаційної безпеки України. При цьому не можна виключати високу вірогідність економічної небезпеки, якщо метою хакера було б заволодіти рахунками клієнтів банку. Щоб зрозуміти масштаб небезпеки, слід підкреслити, що серед постраждалих від вірусу Petya був загальновідомий інтернет-банк Приват24, кількість користувачів якого понад 8 млн. осіб.

Ще однією загрозою економічній безпеці банківського сектору є банк-оболонка. Це такі кредитні установи-нерезиденти, що не мають постійного місцезнаходження та не провадять свою діяльність за місцем реєстрації [7]. Тобто, це банк, що не має чіткої фізичної адреси і не підлягає нагляду в країні розташування. При цьому НБУ обмежує можливість взаємодії вітчизняних банків з такими банками шляхом заборони відкриття кореспондентських рахунків у традиційних комерційних банках. Слід зауважити, що інформації щодо таких банків в Україні досить мало. Недостатність застережень споживачів щодо банків-оболонок може стати причиною зростання шахрайства.

Нестабільність вітчизняного законодавства та відсутність програми дій щодо забезпечення економічної безпеки є значною загрозою для сталого розвитку банківського сектору. Так само, як і непослідовність державної політики, яка змінюється разом з приходом до влади нових політичних сил. Такі дії створюють умови для зростання трансакційних витрат суб'єктів господарювання або для їх переходу у тіньовий сектор.

Однією зі значних загроз для економічної безпеки банківського сектору України, на нашу думку, є глобалізація. Так, І. Бабець зазначає, що глобалізація посилює взаємозалежність економік, при цьому розвинуті країни впливають на країни, що розвиваються, негативно. Володіючи більш досконаліми технологіями, висококваліфікованими кадрами, науковим потенціалом розвинуті країни входять на ринки країн, що розвиваються, підриваючи їх економіку й роблячи останніх неконкурентоспроможними на світовому ринку [1, с. 43]. Звичайно, що глобалізація має й позитивні наслідки, зокрема обмін досвідом, поширення нових технологій, можливість акумуляції великих капіталів для реалізації масштабних проектів тощо.

Характерні для глобальної економіки інтеграційні процеси, які ведуть до інтенсифікації взаємозв'язків національних економік підштовхують до розробки єдиних норм і правил, якими мають користуватись усі гравці світового ринку [1, с. 42]. Як правило, такі інституційні норми розробляють сильні гравці (розвинуті країни), що ставить інших учасників ринку у не вигідні умови. Зокрема за 10 років після вступу до СОТ, незважаючи на неухильне щорічне зростання експорту товарів з України, темпи

імпорту іноземних товарів перевищують експорт. Серед товарів, що експортуються з України, переважає сировина. Найбільші поставки Україна здійснює до країн Африки, Китаю, СНД [11].

Також за останні 10 років дуже змінився сам вітчизняний банківський сектор. Кількість фінансових установ зменшилась за період 2008-2017 роки з 173 до 82 установ. З 82 діючих нині банків 38 з іноземним капіталом [11]. Таким чином, концентрація іноземного капіталу у вітчизняному банківському секторі є дуже високою, що легко пояснити бажанням іноземців заробити на високих кредитних ставках. При такому стані речей українському банківському сектору загрожує суттєва небезпека, якщо відбудеться чергова світова фінансова криза, оскільки цей сектор є надзвичайно залежним від стану економік інших країн.

Аналітики у офіційних звітах щодо результатів діяльності банків зазначають, що скорочення банків, яке найбільш інтенсивно відбувалось у 2014-2017 рр., пов'язане з «оздоровленням банківської системи та виведенням з ринку неплатоспроможних банків з непрозорою структурою власності» [10]. Так, дійсно, серед банків, що були позбавлені ліцензії НБУ можна знайти чимало слабких гравців ринку. Але не можна виключати й той факт, що значний вплив на банківський сектор у 2014-2017 рр. мало поглиблення політичної та економічної кризи, викликане військовим конфліктом, нерівномірне розподілення рефінансування НБУ, яке мало врятувати банки від банкрутства, втрата активів та філій, що опинились через анексію Криму на окупованій території та на непідконтрольних Україні територіях Донецької та Луганської областей.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Підсумовуючи вищезазначене, можна стверджувати, що актуальність забезпечення економічної безпеки банківського сектору з кожним роком зростає. При цьому на державному рівні розробляються лише програми реформування цього сектору і стратегії розвитку. У жодному документі, який стосується банківської діяльності і національної безпеки визначення «економічна безпека банківського сектору» або споріднених з ним понять немає.

При цьому кількість загроз не зменшується, а, навпаки, має тенденцію до неухильного зростання. Серед основних загроз можна виділити такі: недосконале та мінливе законодавство, що регулює діяльність у банківському секторі; відсутність чіткого напрямку державної економічної політики через часту зміну влади; негативні впливи глобалізації та недостатню урегульованість інтеграційних процесів; низьку капіталізацію вітчизняних банків; значну експансію іноземного капіталу на вітчизняному ринку; продовження військових дій на Сході; незахищеність банківських внутрішніх мереж від хакерських атак; значні обсяги проблемних активів; низький рівень захищеності депозитних вкладень тощо. Подальші наукові пошуки буде спрямовано на обґрунтування сукупності показників та методичних підходів до оцінювання рівня економічної безпеки на рівні національної економіки в умовах невизначеності.

Список літератури

1. Бабець І.Г. Зовнішньоекономічна безпека регіонів України в умовах співробітництва з країнами ЄС: теоретико-методологічні та прикладні аспекти: монографія. Львів: ПАІС, 2011. 400 с.
2. Барановський О. Безпека банківської сфери. *Вісник НБУ*. 2014. № 6. С. 20-27.
3. Васильчишин О.Б. Ліквідність та фінансова стійкість як основні індикатори фінансової безпеки банківської системи України. *Економічний аналіз : зб. наук. пр.* 2016. Т. 24. № 2. С. 7-14.
4. Вовченко Р.С. Напрями підвищення фінансової безпеки банківського сектору економіки України. *Фінансовий простір*. 2013. № 3 (11). С. 87-92.
5. Вовченко Р.С. Фінансова безпека банківського сектору економіки України : дис. ... канд. екон. наук : 08.00.08. К., 2016. 237с.

6. Дудченко Н.В. Сучасні підходи до трактування поняття «економічна безпека банківських установ». *Інвестиції: практика та досвід*. 2013. № 17. С. 64-69.
7. Закон України «Про банки і банківську діяльність» від 07.12.2000р. № 2121-III. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>.
8. Закон України «Про Національний банк України» від 20.05.1999р. № 679-XIV. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=679-14>.
9. Закон України «Про національну безпеку України» від 21.06.2018р. № 2469-VIII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19>.
10. Комплексна програма розвитку фінансового сектору України до 2020 року, затверджена постановою Правління Національного банку України від 18.06.2015 р. № 391. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0391500-15>.
11. Офіційний сайт Державної служби статистики України. Статистична інформація URL: <http://ukrstat.gov.ua>. Який матеріал використано конкретно
12. Свіридов Є.Ю. Фінансово-банківський аспект економічної безпеки держави. *Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України: зб. наук. праць*. 2011. Вип. 33. С. 185-191.
13. Ткаченко А.М., Маменко К.І. Вимірювання фінансової безпеки банківської системи. *Стратегія і механізми регулювання промислового розвитку: зб. наук. праць*. 2009. URL: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/sim/2009/p2_29.pdf.
14. Указ Президента України «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 6 травня 2015 року «Про Стратегію національної безпеки України» від 26.05.2015р. № 287/2015. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/287/2015>.
15. Федоренко В.Г. та ін. Економічна безпека України: *монографія*. К.: ТОВ «ДКС центр», 2017. 462 с.
16. Хакерские атаки на Украину 2017. URL: [https://ru.wikipedia.org/wiki/83_\(2017\)](https://ru.wikipedia.org/wiki/83_(2017)).

References

1. Babets, I.H. (2011). *Zovnishnoekonomichna bezpeka rehioniv Ukrainy v umovakh spivrobitnytstva z krainamy YeS: teoretyko-metodolohichni ta prykladni aspekty [Foreign-economic security of the regions of Ukraine in terms of cooperation with EU countries: theoretical and methodological and applied aspects]*. Lviv: PAIS [in Ukrainian].
2. Baranovskyi, O. (2014). Bezpeka bankivskoi sfery [Security of the banking sector]. *Visnyk NBU – Visnyk of the National Bank of Ukraine*, 6, 20-27 [in Ukrainian].
3. Vasylychshyn, O.B. (2016). Likvidnist ta finansova stiiikist yak osnovni indykatory finansovoi bezpeky bankivskoi systemy Ukrainy [Liquidity and financial stability as the main indicators of financial security of the Ukrainian banking system]. *Ekonomichnyi analiz: zb. nauk. pr. – Ekonomichnyy analiz: coll. of sci. works*, 24, 2, 7-14 [in Ukrainian].
4. Vovchenko, R.S. (2013). Napriamy pidvyshchennia finansovoi bezpeky bankivskoho sektoru ekonomiky Ukrainy [Areas of increasing financial security of the banking sector of the Ukrainian economy.]. *Finansovyi prostir – Financial Space*, 3(11), 87-92 [in Ukrainian].
5. Vovchenko, R.S. (2016). Finansova bezpeka bankivskoho sektoru ekonomiky Ukrainy [Financial security of the banking sector of Ukraine's economy]. *Extended abstract of candidate's thesis*. Kyiv [in Ukrainian].
6. Dudchenko, N.V. (2013). Suchasni pidkhody do traktuvannia poniattia «ekonomichna bezpeka bankivskykh ustanov» [Modern approaches to the interpretation of the concept "economic security of banking institutions"] *Investytsii: praktyka ta dosvid – Investytsiyyi: praktyka ta dosvid*, 17, 64-69 [in Ukrainian].
7. Pro banky i bankivsku diialnist : Zakon Ukrainy vid 07.12.2000r. № 2121-III. [On Banks and Banking: The Law of Ukraine dated 07.12.2000. No. 2121-III.]. (2000, December). *zakon.rada.gov.ua*. Retrieved from <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14> [in Ukrainian].
8. Pro Natsionalnyi bank Ukrainy : Zakon Ukrainy vid 20.05.1999r. № 679-XIV [About the National Bank of Ukraine: Law of Ukraine dated May 20, 1999. No. 679-XIV.]. *zakon1.rada.gov.ua*. Retrieved from <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=679-14> [in Ukrainian].
9. Pro natsionalnu bezpeku Ukrainy : Zakon Ukrainy vid 21.06.2018r. № 2469-VIII. [On National Security of Ukraine: Law of Ukraine dated June 21, No. 2469-VIII.]. *zakon.rada.gov.ua*. Retrieved from <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19> [in Ukrainian].
10. Kompleksna prohrama rozvytku finansovoho sektoru Ukrainy do 2020 roku [Comprehensive program of development of the financial sector of Ukraine till 2020]. (n.d.). *zakon.rada.gov.ua*. Retrieved from <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0391500-15> [in Ukrainian].
11. Ofitsiynyi sait Derzhavnoi sluzhby statystyky Ukrainy. [Official site of the State Statistics Service of Ukraine]. (n.d.). *ukrstat.gov.ua*. Retrieved from <http://ukrstat.gov.ua> [in Ukrainian].

12. Sviridov, Ye.Iu. (2011) Finansovo-bankivskyi aspekt ekonomichnoi bezpeky derzhavy. [Financial-banking aspect of economic security of the state] *Problemy i perspektyvy rozvytku bankivskoi systemy Ukrainy – Problems and development prospects of the banking system of Ukraine*, 33, 185-191 [in Ukrainian].
13. Tkachenko, A.M., & Mamenko, K.I. (2009) Vymiriuvannia finansovoi bezpeky bankivskoi systemy [Measurement of financial security of the banking system] *Stratehiia i mekhanizmy rehulivannia promyslovoho rozvytku – Strategy and mechanisms of industrial development regulation*, 2-29. Retrieved from http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/sim/2009/p2_29.pdf. [in Ukrainian].
14. Pro Stratehiiu natsionalnoi bezpeky Ukrainy : Ukaz Prezydenta Ukrainy “Pro rishennia Rady natsionalnoi bezpeky i oborony Ukrainy vid 6 travnia 2015 roku” vid 26.05.2015 r. № 287/2015 [On the Strategy of National Security of Ukraine: Decree of the President of Ukraine "On the decision of the National Security and Defense Council of Ukraine" dated May 6, 2015 from 05.26.2015. No. 287/2015]. (n.d.). zakon.rada.gov.ua. Retrieved from <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/287/2015>. [in Ukrainian].
15. Fedorenko, V.H. et al. (2017). *Ekonomichna bezpeka Ukrainy [Economic security of Ukraine.]* Kiyv: TOV «DKS tsentr» [in Ukrainian].
16. Khakerskye ataky na Ukraynu [Hacker attacks on Ukraine]. (2017). [ru.wikipedia.org](http://ru.wikipedia.org/wiki/83_(2017)). Retrieved from [https://ru.wikipedia.org/wiki/83_\(2017\)](https://ru.wikipedia.org/wiki/83_(2017)) [in Russian].

Maryna Slavkina, Postgraduate
Classical Private University, Zaporizhzhya, Ukraine

The Theoretical Content of the Economic Security of the Banking Sector of the National Economy of Ukraine

The article is devoted to the theoretical content of the economic security of the banking sector of the national economy of Ukraine in modern conditions. The weight of the banking sector for the functioning of the national economy makes the study of its economic security timely and relevant. For the time being, the question of the very possibility of applying the concept of “economic security of the banking sector” is debatable. The overwhelming majority of scientists who study the problem of banking security, focus on financial security, and not on economic security. Therefore, the theoretical aspects of the economic security of the banking sector should be investigated more deeply. The purpose of the article is to clarify the theoretical aspects that make up the methodological foundations of the economic security of the banking sector.

Experts highlight the multidimensionality and significance of this term, however they emphasize mainly the preventive safety function, although it has other functions, in particular, control, ensuring the development of the system, creating conditions for cooperation. It was stressed that the importance of information and technical security of the banking sector, which, in our opinion, also provides economic security, cannot be minimized. Most of the existing studies of the economic security of the banking sector are fragmentary. Normative legal acts also do not have a clear definition of this category. In the National Security Strategy of Ukraine, approved in 2015, the need to ensure economic security is indicated.

Disapproved of Capturing of the Among the main threats to the economic security of the banking network, the following are highlighted: imperfect and volatile legislation regulating activities in the banking sector; the lack of a clear direction of state economic policy for the frequent change of government; the negative effects of globalization and the lack of regulation of integration processes; low capitalization of domestic banks; significant expansion of foreign capital in the domestic market; the continuation of hostilities in the East; the vulnerability of banking internal networks from hacker attacks; significant volumes of problem assets; low level of security of deposit investments and the like.

economic security, banking sector, national economy, risks, conceptual apparatus, factors of influence

Одержано (Received) 14.11.2018

Прорецензовано (Reviewed) 12.12.2018

Прийнято до друку (Approved) 20.12.2018